

ԱՊՐԻԼԻ 24-ԻՆ ԶՈՒՅՐ ԵԿԵԼԵԾԻՆԵՐԸ ՆԻՇԱՏԱԿԵԼՈՒ ԵՆ ՆԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Եկեղեցիների համաշխարհային Խորհրդի կենտրոնական գրասենյակից տեղեկացնում են, որ ԵՆ-ն կոչ է անում իր անդամ Եկեղեցիներին՝ սույն թվականի ապրիլի 24-ին հիշատակելու հայոց ցեղասպանությունը:

Ապրիլի 11-ին նամակ հղելով Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսին՝ ԵՆ գլխավոր քարտուղար Դոկտոր Սամուել Կոբիան նշել է, որ «ես անձնապես Ձեզ հետ ԵՆ գլխավոր քարտուղար Դոկտոր Սամուել Կոբիան նշել է, որ «ես անձնապես Ձեզ հետ եմ իմ աղոթքներով և կիսում եմ Ձեր ժողովրդի զգացումները»: Սամուել Կոբիան նամակում նաև նշում է, որ ապրիլի 24-ին Եկեղեցիների համագործակցությունը, վերառաքելով բարեկամության աղոթքներ, աշխարհին հիշեցնելու է Աստվածաշնչի հետևյալ տողերը. «Երանի խոտական աղոթքներ, աշխարհին հիշեցնելու է Աստվածաշնչի հետևյալ տողերը. «Երանի խաղաղարներին, որովհետև նրանք Աստվածի որդիներ պիտի կոչվեն» (Մատթ. Ե 9):

Ապրիլի 16-ին ԵՆ անդամ Եկեղեցիներին ուղղված մեկ այլ նամակում ԵՆ-ի «Եկեղեցիներն ու Միջազգային Գործեր» հանձնախմբի նախագահ պրն Պեյրեր Վեիդերտոլը հույս է հայտնել, որ ապրիլի 24-ին Եկեղեցիների կողմից բարձրացված աղոթքները կնպաստեն, որպեսզի Եկեղեցիներն ու բրիտանական ճշմարտությանը, արդարությանը, ապաշխարությանը, ներողամտությանը, հաշտությանն ու հասարակության առողջացմանը:

Իսկ 2005 թ. ապրիլի 6-10-ը Եվրոպայի Եկեղեցիների Կոնֆերանսի նախագահությունը, իր ժողովը գումարելով Շվեդիայի Վաստերաս քաղաքում, հանդես է եկել հայտարարությամբ, ուր նշվում է, որ «...ԵԿԵ միանում է Ամենայն հայոց Գարեգին Բ Կաթողիկոսի և Արամ Ա Կաթողիկոսի շարունակաբար արտահայտած այն մտքին, որ հայոց ցեղասպանության հետ կապված սարսափելի հանցանքները երբեք չպետք է մոռացվեն: Մեղքը պետք է ընդունել և ճշմարտությունը՝ խոստովանել: Պարմության վերանայումը ճանապարհ է բացում ներելու, դառն հիշողություններից ապաքինվելու և միասին ապագա կերտելու համար:

ԵԿԵ նախագահությունը միանում է Եկեղեցիների համաշխարհային Խորհրդի հրավերին՝ ուղղված իր բոլոր անդամ Եկեղեցիներին՝ «ապրիլի 24-ը հիշատակել հայոց ցեղասպանության օր և հետագա համապատասխան բայեր ձեռնարկել հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի հիշատակության առնչությամբ»: Եվրոպայի և նրա սահմաններից դուրս գտնվող բոլոր Եկեղեցիները կարող են կարևոր դեր ունենալ հանդիման հնարավորություն ընձեռնելու և հաշտության առաջնորդող ծրագրերին աջակցելու գործում:

Նախագահությունը հորդորում է թուրքական կառավարությանը՝ հաշտության գործընթաց սկսել հայ և թուրք ժողովուրդների միջև, որի բաղկացուցիչ մաս պետք է կազմեն մեղքի ընդունումը և ճշմարտության հռչակումը: Այս առումով Եվրոպայի Եկեղեցիների Կոնֆերանսը ողջունում է վարչապետ Էդոդյանի հայտարարությունը՝ բացել թուրքական արխիվները: Կարևոր է, որ հայ և թուրք, ինչպես նաև այլ անկախ հետազոտողների համար ամբողջովին հասանելի լինեն այդ փաստաթղթերը:

Մենք նաև հորդորում ենք թուրքական կառավարությանը՝ ստեղծել պայմաններ, որոնք թույլ կտան հայ ժողովրդի դեմ իրականացված վայրագությունների, գաղթերի ու ջարդերի մասին ազատ և ազնիվ բանավեճեր կազմակերպել ինչպես հասարակական, այնպես էլ կրթական հաստատություններում:

Սակայն ներկայիս Թուրքիայի Կոնստանդնուպոլիսի վայրագությունները են կատարվում ոչ միայն հայերի, այլև մյուս քրիստոնյա ժողովուրդների և ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ:

2005 թ. հոկտեմբերի 1-ին բանակցություններ պեղք է սկսվել Եվրոմիության և Թուրքիայի միջև՝ Թուրքիայի՝ Եվրոմիությանն անդամակցելու հարցի շուրջ: Ինչպես արդեն նշվել է ԵԵԿ-ի 2004 թ. հոկտեմբերի 3-ի հայտարարության մեջ, Կոնստանդնուպոլիսի չափանիշները պեղք է ի գործ դրվել, և անդամակցության բանակցությունները պեղք է ուղեկցվել պարամիության ազնիվ ներկայացմամբ, հատկապես պարամիության այն մասը, որ վերաբերում է Թուրքիայի՝ իր հարևան երկրների հետ ունեցած հարաբերություններին, և որը ներառում է պարզապես վերջերի ու փառապանքների ընդունումը: Մա նախապայման է հասարակության մեջ ճշմարիտ հաշտության և հիշողություններից ապաքինվելու համար, որը դեռևս առկա չէ Թուրքիայում: Այս առումով հատկապես կարևոր են հարաբերությունները հայ ժողովրդի, ինչպես նաև այլ քրիստոնյա ժողովուրդների և ազգային փոքրամասնությունների հետ:

ԵԵԿ կշարունակի ուշադրությամբ հետևել Եվրոմիության և թուրքական կառավարության միջև ընթացող բանակցություններին: Եվրոմիությունը պետությունների միություն է, որ հիմնված է մարդու իրավունքների, ժողովրդավարության և օրենքի գերակայության վրա, և որպես արդարության ու խաղաղության, համերաշխության ու բազմախոհության, հաշտության ու հանդուրժողականության, խոսքի ազատության և փոխադարձ հարգանքի արժեքները հաստատագրված են Եվրոմիության փաստաթղթերում, որոնց նկատմամբ պարտավորություններ է ստանձնել Եվրոմիությունը, և ջանքեր են գործադրվում դրանք ամենօրյա կյանքի մաս դարձնելու: Թուրքիայում այս արժեքները կյանքի կոչելու պարտավորությունը, թեև այն չվերաբերի իր փոքրամասնությունների և հարևան երկրների հետ ունեցած հարաբերություններին, պեղք է նախապայման հանդիսանա Եվրոմիությանը Թուրքիայի անդամակցության հարցում»:

ԵՆՍ և ԵԵԿ կմասնակցեն Նայոց Մեծ եղեռնի 90-ամյակին նվիրված միջոցառումներին հանձինս իրենց բարձրաստիճան ներկայացուցիչների:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ